

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Meddelelser

fra

Ryomgaard Realskole

1930

Ved

Skolens Inspektør.

RANDERS
C. J. RYE'S BOGTRYKKERI
1930

Skolen.

ALTHINGET

Ved Midsommer i Aar fejres paa Island Althingets Tusindaarsfest, et enestaaende Jubilæum i Rigsforsamlingernes Historie. Det danske Danehof, det engelske og franske Parlament er saaledes ca. 300 Aar yngre.

Da Indvandringen fra Norge til Island ophørte omkring Aar 920, bestod Øen af en Mængde Landnam, uafhængige Smaariger, d. v. s. større eller mindre Landejendomme med udflydende Grænser. Der var jo Plads nok til de 70—80 Tusind Beboere.

Hver Storbonde eller *Høvding* raadede saa langt omkring sin Gaard, som han havde Magt til. Men intet Fællesskab i Lov eller Styre samlede det hele Land under eet; det skulde da være den Lov, der var skrevet i alle Hjerter, at *Slægten* gik frem for alt, og at Blodhævn var en hellig Pligt.

Mange af Storbønderne havde et Asatempel paa deres Gaard. Templet hvilede paa hellig Grund, paa Tempelmuld, bragt med fra Norge, og dets Gudestøtter var norsk Arvegods. En saadan Tempelejer var dermed ogsaa *gejstlig* Høvding og kaldtes *en Gode*. Hans Hverv og hans Menighed kaldtes hans *Godord*. Et Godord var personlig Ejendom, der kunde købes og sælges. Det var ikke noget Hverv, man blev valgt til. Men der var intet Samarbejde mellem de enkelte Godord. Deraf fulgte Retsløshed i Samhandel og Samfærdsel, og Savnet af et Centralstyre blev mere og mere føleligt.

Derfor rejste i 924 en anset Landnamsmænd ved Navn Ulfliotur over til Norge for at sætte sig ind i Gulathingsloven, d. v. s. den Lov, der gjaldt i Egnen omkring Sognefjorden, hvorfra de fleste Islændinge stammer. Her boede han i 3 Aar hos sin Morbroder, Thorleifur Hørdhakarason, Norges mest lovkyndige Mand. Saa underviste da Oldingen i 3 Aar sin aldrende Elev (Ulfliotur var dengang ca. 60 Aar gammel), mundtligt det hele. Og med Gulathingsloven som Forbillede udarbejdede U. en Grundlov for Fristaten Island. Men han nedskrev intet, har formodentlig hverken kunnet læse eller skrive. Han lærte sig det hele udenad.

Da han — i 927 — vendte hjem, medbragte han — i sit Hoved — en Forfatning og en Lovbog for Fristaten Island.

Her lærte han flere af sine Landsmænd sin Lov udenad, og dermed er han ude af Sagaen.

Ulflioturs Lov blev aldrig nedskrevet, men af Omtale kender vi Stumper af den. Bl. a. ved vi, at den indlededes med følgende Forbud: „Adgang til dette Land forbydes Skibe med *gabende* Dragehoveder, da saadanne kan skræmme Landets Skytsaander“.

Imidlertid havde Ulflioturs Fostbroder — han hed *Grimur Geitskor* — faaet det Hverv at vælge et naturskønt og centralt Samlingssted for det vordende Parlament, og han berejste det hele Land fra Bygd til Bygd. Langt om længe kom han en Sommerdag ridende med sit Følge nedover Højllandet, en Dags Ridt Øst for det nuværende Reykjavik. Her sænker sig den graa og golde Lavaørken med stejle Terrasser og milelange Kløfter mod det frodige Græsland søndenfor.

Fra Munden af en bred Kløft, hvor en Elv styrtede i Dybet, saa han betaget ud over den sommergrønne Slette, hvor Elven nu bugtede sig roligt ud mod en blinkende Sø i Baggrunden.

Her havde *Geitskor* endelig fundet, hvad han søgte. Her var storslaaet Naturskønhed, Fjældets Vælde og Slettens Ynde; her var Vand og Græsning til Tusinder af Heste, her var Lejrplads til Boder, Plads til Folkemøder og Idrætsstævner; og Stedet laa centralt, navnlig for Rejsende fra Nord- og Syd- og Vestlandet, hvor Bebyggelsen jo var tættest.

Sletten fik Navnet *Thingvellir*, Thingvoldene, d. v. s. Thingsletten. Søen fik Navnet Thingvallavatn, Thingslette-søen. Kløften blev kaldt Almannagjá, Allemandskløften; det var jo Alfarvejen til Sletten. Elven hedder Øxaraa.

Her afholdes i 929 et Landsmøde, hvor U.s Lov blev vedtaget, og Aaret efter, altsaa i 930, holdtes her, den første Torsdag efter Midsommer, det første *Althing*.

Til dets Formand eller *Lovsigemand* valgtes *Hrafn Hængsson*. Lovsigemanden skulde *sige* 3: foredrage Loven i Løbet af de 3 Althingssamlinger, han var valgt for. Hver Althingssamling skulde vare 14 Dage. Lovsigemandens Kateder ved disse Foredrag var Lovklippen paa Almannagjá's lavere, østlige Klippevæg. Herfra forkyndte han ogsaa for den forsamlede Mængde nyvedtagne Love, Benaadninger o. l. Desuden var han Formand for Althingets lovgivende Forsamling, *Lovretten*.

I Lovretten sad de 36 (senere 39) stemmeberettigede *Goder* og 72 (senere 78) raadgivende Bisiddere, 2 for hver Gode; men ogsaa Formanden, Lovsigemanden, havde Stemmeret. Altsaa: Lovgiverne var 40 fødte Aristokrater. Det var ingen demokratisk Forfatning.

Lovretten holdt sine Møder paa Thingsletten, paa en Bakke Øst for Øxaraa, under aaben Himmel. Tilhørerne behøvede saaledes ingen Adgangskort. Medlemmerne sad paa 3 Langbænke. Paa Midterbænken sad Lovsigemanden og Goderne, medens Bisidderne sad paa de to Yderbænke, saaledes at hver Gode havde sin ene Bisidder foran sig og sin anden Bisidder bag sig.

Endvidere var der en Althingsdomstol med dømmende Myndighed for hele Landet. Dommernes Antal var det samme som Godernes.

Lovsigemanden var lønnet. Hans Gage pr. Althingsamling var 240 Alen Vadmel af Lovrettens Midler samt Halvdelen af de Bøder, Folk blev idømt paa Althinget.

Samtidig med, at *Althinget* (o: Hovedthinget), blev oprettet, deltes Landet i 4 Distrikter eller Fjerdinger (fjordhunger), med 3 Thing i hvert. I hvert af disse Thingomraader var der 3 Godord.

I hvert Thingomraade afholdtes i Maj Maaned et Foraarsting (vorthing), under Forsæde af de 3 lokale Goder. Her afgjordes lokale Spørgsmaal, her paadømte Thingsretten stedlige Retssager, og her forberedtes Sager, der skulde forelægges Aarets Althing. Paa Foraarstinget udnævnte ogsaa Goderne deres 2 Bisiddere til Lovretten.

Naar Althingssamlingen var sluttet, holdt Goderne atter Møde med deres Thingkreds. Her, paa Efteraarstinget, bekendtgjordes de paa Althinget vedtagne ny Love og andet nyt af Interesse fra Thingsletten.

Det var jo ikke alle, der kunde være tilstede paa Althinget.

Mødepligt, og det i rette Tid, under Trusel om svære Bøder, havde Lovsigemanden, Goderne og Dommerne. Men ogsaa alle nogenlunde velstaaende Bønder (der var en Minimalgrænse), skulde give Møde. I modsat Fald skulde de betale *Thingrejseløn* (thingfararkaup). Mange Bønder saa deres Regning ved at betale Bøden og blive hjemme og passe Bedriften.

Men mange rejste jo til Althinget, ofte ca. 3000 Mennesker. Mændene havde deres Hustruer og voksne Sønner og Døtre med. Det var ikke en Tur for Svæklunge. Fra de fjernest liggende Egne drejede det sig om en Uges Ridt, 8—9 Timer i Sadeln hver Dag; og Hoteller var der

ingen af, kun medbragte Telte eller tilfældigt Gæsteri. Man maatte være udrustet som paa moderne Ørkenekspeditioner, og de medfølgende Trælle og fri Tjenestefolk har haft nok at bestille. Foruden Rideheste i Reserve medførtes Pakheste, belæssede med Madvarer og andre Fornødenheder, deriblandt en god Mængde Vadmel, der baade var Betalingsmiddel, „Gobeliner“ og Teltdug. Vogne havde man ingen af; der var jo ingen Veje, kun Ridestier.

Paa Althinget boede man i *Boder* paa begge Bredder af Øxaraa. Vest for Aaen boede Vest- og Sydlændinge, Øst for Aaen boede Øst- og Nordlændinge. Hver Gode skulde skaffe Thingmændene fra sit Distrikt Plads i sin Bod, og hver Thingmand skulde til Gengæld medbringe til Bodens Tag et Stykke Vadmel af almindelig Bredde og langt nok til at spænde tværs over Boden. Tomterne af flere af disse Boder kan ses den Dag i Dag, nogle endda navnefæstes som f. Eks. Snorre Godes Bod. Det har været smaat med Pladsen i disse Boder, og Udstyrelsen har været spartansk. Væggene var af Græstørv og Sten, indvendig beklædt med Vadmel, ogsaa Taget var af Vadmel.

Foruden disse Vaaningsboder var der ogsaa Handelsboder, Læderboder, hvor man kunde købe Sadler og andet Ridetøj, og Sværdfegerboder, hvor man kunde købe Sværd eller faa dem gjort i Stand. Men her var Sværdene kun til Pynt. Det afgrænsede Althingsomraade var fredhelligt.

Althinget var ikke blot et politisk Stævne, det var ogsaa et Købe- og Sportsstævne, hvor man mødte i sit bedste Skrud for at se og ses, et Sted, hvor man kunde træffe Frænder og Venner fra fjerne Landsdele, og hvor de unge kunde gøre Bekendtskaber. Det var et fjorten Dages Eventyr af pulserende Liv midt i det hverdagsgraa Aar. Her foregik noget hver Dag og hele Dagen. Her var Hestekampe, hvor stejle Hingste gik løs paa hinanden under Ejernes Spænding og Tilskuernes Væddemaal. Her var Brydekampe (glima), hvor Behændighed og Smidighed — ikke Kræfternes Mængde — gjorde Udslaget. Her var Hockeykampe, hvor Hold fra de forskellige Bygder kæmpede mod hinanden. Man var dengang mindst ligesaa sportsinteresseret som i vore Dage.

Udenfor Programmet var der nu og da en celever Duel, et Skuespil, der nød samme Folkeyndest som en Boksekamp i vor Tid. Duellerne fandt Sted paa en Holm i Øxaraa, og kaldtes derfor *Holmgang*. Duelvæsenet blev imidlertid forbudt i 1006, ca. 1000 Aar før det blev forbudt i Tyskland.

Saa var der Sagafortællere, der skildrede egne eller andres Rejser og Bedrifter. Skjalde deklamerede egne Kvad, og Harpespillere sørgede for den musikalske Underholdning.

For de mere politisk interesserede var der Lovrettens Møder, Lovsigemandens Foredrag og Procesforhandlingerne for Althingsdomstolen. Der var saaledes noget for enhver Smag.

Og endelig har der i Boderne eller under aaben Himmel været holdt mangan en „Samdrikke“, hvor Øl og Vin blev nydt i rigeligt Maal.

Althinget i fuldt Sving var paa een Gang Islands politiske, kulturelle og kommercielle Centrum og tillige dets olympiske Lege. Her var i to korte Uger af Aaret Islands tættest bebyggede Sted. Her var Færdsel og Trængsel af ridende og gaaende, her var Liv og Fart, et Mylder af Oplevelser, som man tog med hjem til de ensomme Bygder og levede paa Resten af Aaret. I godt 300 Aar blomstrede dette aristokratiske Althingsstyre, hvis økonomiske Basis var Trælles og fri Smaafolks Bondearbejde. Men saa kom Forfaldet, Nedgangen, Afhængigheden. Alt stiledede mod Diktaturet, og Diktatoremnerne solgte sig mere eller mindre til den norske Konge.

I 1262 kom Island ind under Norge, og Althinget førte fra nu af en Skyggetilværelse. Dets Medlemmer og Embedsmændene udnævntes af de fremmede Myndigheder. Lovrettens Hverv var nu næsten kun at bekendtgøre de Love, den norske Konge dikterede.

I 1480 kom Island sammen med Norge ind under Danmark, og i 1593 blev Lovretten af Christian IV omdannet til en Overret, der dog stadig samledes paa Thingssletten. Denne Overret flyttedes Aar 1800 til Reykjavik. Det var den sidste Rest af Traditionerne fra Øxaraa. Paa Stænderforsamlingen i Roskilde 1831 havde Island — som hørende til Østifterne — 2 Repræsentanter. I 1838 samledes ved kgl. Resolution en raadgivende Kommission i Reykjavik. Paa Grundlag af dennes Arbejde genoprettedes Althinget i 1843, dog kun som *raadgivende*. Det traadte første Gang sammen i 1845 i *Reykjavik*.

Mange foragedes over, at det gamle Althingssted var blevet vraget til Fordel for en Kræmmerflække, der var blottet for Minder og Tradition. I Jonas Hallgrimssons Digt, „Island“, hedder det: Nu er Snorre Godes Bod en Faarefold, og Lyngen paa det hellige Lovbjerg blaaner af Bær hvert Aar ikkun for Ravne og Børn“.

Saadan tænkte man i Romantikens Dage. Senere indsaa alle, at Landets største By er Althingets naturlige Plads.

Dette raadgivende Althing havde 26 Medlemmer, hvoraf 6 kongevalgte. Dets betydeligste Skikkelse var den som Historiker, Statsmand og Folkefører lige fremragende *Jon Sigurdsson* (f. 1811). Han var Althingets Formand i 1849, 1853, 1857 og fra 1865 og til sin Død i 1879. Han var Islands ukronede Konge.

I 1874 — Tusindaaret for Islands Bebyggelse — fik Althinget lovgivende Myndighed, og den danske Justitsminister skulde tillige være Minister for Island.

Foran Regeringsbygningen i Reykjavik staar der 2 Statuer, den ene af Christian IX, som underskrev den fri Forfatning, den anden af Jon Sigurdsson, som skabte den.

Den ny lovgivende Forsamling havde 2 Kamre, 1ste Kammer (efri deild) med 12 Medlemmer (hvoraf 6 kongevalgte), og 2det Kammer med 24 Medlemmer. Fra 1903 talte Althinget 40 Medlemmer og Island fik sin egen indfødte Minister. Men dermed var Selvstyretangen ikke fuldt tilfredsstillet.

Saa kom den dansk-islandske Forbundslov af 30. November 1918. Denne Lovs Paragraf 1 har følgende Ordlyd: „Danmark og Island er fri og suveræne Stater, forbundne ved fælles Konge og ved den i denne Forbundslov indeholdte Overenskomst. I Kongens Titel er begge Staters Navne optagne“.

Det nuværende Althing har 42 Medlemmer (28 + 14), og de 3 islandske Ministre er ansvarlige overfor *Althinget*.

Nu i Sommer træder Althinget — ekstraordinært — atter sammen paa Thingsletten ved Øxaraa som for 1000 Aar siden, og dets Forhandlinger aabnes af Kong Christian i hans Egenskab af Konge af Island.

Paa Thingsletten staar en Teltby rede til at modtage de 25000 Gæster, der ventes. De vil ikke komme paa vrinskende Heste, men i tøffende Biler. De vil komme til at overvære et ejendommeligt Skuespil, et Stykke lyslevende Oltid, naar de historiske Optog drager forbi deres Blik for at genfremstille det første Althings Aabning i 930, som Christian X's Stamfader, Gorm den Gamle, kunde have overværet, hvis der dengang havde været nogen Forbindelse mellem Danmark og Island.

I. S. Magnusson.

FRA DET FJERNE VESTEN

Da jeg i sin Tid nedskrev nogle „Erindringer“ fra mine Præsteaar i Amerika, medtog jeg bl. a. følgende Træk:

EN SØRGELIG SKÆBNE

Jeg har omtalt hende i det foregaaende som Organist ved den danske Sct. Peters Kirke i Minneapolis. Hendes Navn var Anna Madsen. Hun var eneste Barn af en velstillet Arbejderfamilie og havde haft nogen Lejlighed til at dyrke sine naturlige Anlæg. Hun var meget musikalsk, og hun havde Talent for Tegning. Hun var fin af Skikkelse og fin af Sind, havde Sans for det rene og skønne, og havde endnu ikke mærket videre til, hvad der rørte sig udenfor Hjemmets skærmende Vægge.

Hun blev forlovet med en flink, ung Landmand. Jeg viede dem, kort før jeg forlod Minneapolis for at rejse hjem til Danmark. Som hun stod for Alteret i sin klædelige Brudedragt — med langt, hvidt Slør og Myrtekrone — randt følgende Verselinje mig i Hu:

„En vænere Brud jeg aldrig saa“.

De flyttede ud paa en Skovfarm ved Bone Lake i Staten Wisconsin. Det var i Foraaret 1894.

Derude skulde de skabe deres Fremtidshjem. Men Annas Tanker søgte tilbage til Fortiden, til Hjemmet, Kirken, Vennerne i Minneapolis. Mangen stille, varm Sommerdag, naar hun følte sig ensom, roede hun ud paa Søen, lagde Aarerne ned i Baaden, satte sig med Hænderne for Ansigtet og tænkte paa sin lykkelige Ungdom — og græd.

Deres Ægteskab fik en brat Afbrydelse. Han døde af galopperende Tæring. Hun sad alene tilbage med deres spæde Barn, Alma; og nu kunde hun ikke løsrive sig fra det Sted, hvor hun havde født sin kære, lille Pige til Verden, og hvor han havde set ind i Barnets klare, blaa Øjne.

Fin og sart som hun var, havde hun ikke kunnet pleje sin Mand uden at blive angrebet af hans Sygdom. Efter et Aars Føløb fulgte hun ham i Graven. Lille Alma var ikke saa gammel, at hun kunde tage Mindet om sin fine, rene Moder med ud i Livet.

„Hvad mon der er blevet af den forældreløse lille Alma?“ Dette Spørgsmaal stillede jeg ofte til mig selv, og jeg stillede det til Venner i den paagældende Egn, med hvem jeg stod i Brevveksling. Men alt, hvad jeg fik at vide, var dette, at Bedsteforældrene — Morfar og Mormor — tog sig af Barnet, saa længe de levede.

Som Aarene svandt, og jeg begyndte at samle sammen paa Minderne derover fra, kom Spørgsmaalet igen med fornyet Styrke: Hvad mon der er blevet af Alma?

Naar man nærmer sig den Tid, da ens Livsgerning efter al menneskelig Beregning er ved at være afsluttet, og man kaster Blikket tilbage og dvæler ved Livets forskellige Episoder, saa maa man, baade her og der, bebrejde sig selv, at der var noget, man forsømte. Jeg følte, at jeg havde forsømt noget med Hensyn til den forældreløse Alma. Jeg burde have søgt mere ihærdigt for at finde hende; det skyldte jeg hendes Moder. Og jeg begyndte atter at udsende Breve for at faa de Oplysninger jeg ønskede.

Omsider kom jeg paa det rigtige Spor; i Aar ved Nytaarstid opnaaede jeg at faa Almas Adresse. Jeg skrev da til hende og bad hende fortælle mig om sin Livsførelse, lige fra hun var Barn. Hun svarede omgaaende. Hendes Brev, der røber en inderlig Glæde og Taknemlighed, blev mig en Bekræftelse paa den Formodning, at et Ord fra en af hendes Moders nære Venner vilde gøre hende godt. Hun skriver saa aabent og tillidsfuldt, som Børn skriver til deres egne Forældre. Angaaende sin Moder skriver hun: „O, hvor har jeg savnet Mor, skønt jeg ikke kan huske hende! Jeg tænker ofte paa, hvorledes Livet muligvis vilde have formet sig for mig, hvis hun havde levet“.

Forøvrigt fortæller Alma, at hun er gift og bor i Minneapolis. Hun har en god Mand og to raske Smaadrenge. De ejer selv et pænt lille Hus, som de har bygget i Nærheden af „Vandenes Fader“, den store Flod Mississippi. Ofte biler de ud og tilbringer en Sommersøndag Eftermiddag ved Bone Lake. Paa et Amatørbillede, som fulgte med Brevet, ser jeg begge Drengene paa Hesteryg. De nyder Barndommens uskyldige Glæde — i lykkelig Uvidenhed om, hvilke Vemodsfølelser Stedet kalder frem i deres Moders Sjæl. Jeg ser ogsaa den stille Skovsø, hvor deres Bedstemoder for Aartier siden sad alene i Baaden og tænkte paa sin lykkelige Ungdom — og græd.

M. C. Jensen.

JENS JENSENS OPLEVELSER OG BEDRIFTER

„Da' æ den hær sann“, saah han Jens Jensen, han æ Hueskræhmer.

Med disse Ord indfører Blicher Hosekræmmer Jens Jensen i Bindestuen. Han lader ham tage Plads og lader ham fortælle Forsanlingen — og os andre — om sine mærkelige Oplevelser i Krigens Tid, 1813, da danske Soldater kæmpede sammen med Franskmændene mod IV Koalition, det ganske Europien, repræsenteret af et forenet tysk-russisk-engelsk-svensk Hærkorps under den svenske Kronprins Karl Johans ophøjede Ledelse.

Soldaterhistorier er noget for sig; de har Ord for at være mere underholdende end paalidelige. Og hvis vi nu prøver at gaa den tapre, jydsk Dragons Fortælling efter i Sømmene, saa vil vi gøre den Opdagelse, at hans Soldaterhistorie ikke skiller sig i meget fra alle andre. Idet vi med disse Bemærkninger indstiller os paa Under søgelsens for Soldaterhistorier noget triste Resultat, tager vi fat og begynder med en almindelig Beskrivelse af vor Deltagelse i Krigsbegivenhederne 1813.

I Begyndelsen af 1813 søgte vor Konge, Frederik VI, at nærme sig IV Koalition. Han modtog en russisk Diplomat, sendte selv en Mand til London, jo, det gik endog saa vidt, at danske Tropper kæmpede *mod* Franskmændene, da disse begyndte at rykke mod Hamburg, som den franske General, Carra St. Cyr, havde forladt ^{12/3} 1813.

Imidlertid havde den nybagte og meget ivrige svenske Kronprins, Karl Johan, f. Jean Baptiste Bernadotte, faaet den fortreffelige Ide, at han burde skaffe sit nye Fædreland noget som Erstatning for Finland, som Rusland havde frataget Svenskerne 1808—09. Dette noget fandt han passende kunde være Norge; og da Koalitionen ønskede ham som Forbundsfælle paa Grund af hans formodede Felt herretalent, vil man forstaa, at han ganske væltede Frederik VI's Kegler. Frederik VI kunde selvfølgelig ikke slutte sig til Koalitionen, naar denne fratog ham Norge. Ganske vist søgte Kejser Alexander af Rusland at berolige ham med fagre Ord, men Kejser Alexanders Ord lignede aldeles ikke hinanden, — og slet ikke hans Diplomaters. — Frederik VI mærkede derfor ogsaa ret snart, at

der hos Selvherskeren over alle Russer ikke var meget at hente — udover de mange pæne Ord, der forvirrede ved deres Forskellighed og lokkede ved deres svagt antydede Løfter.

Imidlertid, Frederik var praktisk anlagt. En Gesandt, Kaas, blev sendt til Dresden. Der opholdt p. T. Napoleon sig. Napoleon var særdeles velvillig, og Resultatet af Forhandlingerne blev da en fransk-dansk Traktat, sluttet den $10/6$ 1813, gaaende ud paa, at Kejseren og Kongen, som ellers ikke havde meget tilfælles, skulde staa hinanden bi i det nordlige, skulde i Forening bekæmpe den pænt paaklædte svenske Kronprins, som ingen af dem kunde lide — og saa forresten haabe paa, at Kejseren formaaede at rage fælles Kastanier ud af det Baal, som IV Koalition havde afstedkommet.

Vi skulde møde ved Fronten med 12500 Mand og 40 Kanoner. Allerede længe havde vi haft et Korps staaende i Holsten. Dette blev nu bragt op paa den omtalte Størrelse og fik det pæne, franske Navn Auxiliærkorpset; — naa, Fransk-mændene var jo ogsaa, om ikke de danske Soldaters, saa dog den danske Stats Venner. Kongens Svoger, Prins Frederik af Hessen, blev Korpsets Øverstbefalende, og hele Redeligheden, Prinsen iberegnet, indlemmedes i Kejserens 13. Armékorps, som til Fører havde den lige saa berømte som frygtede Marchal Davout, Hertug af Auerstaedt, Prins af Eckmühl, Marchal af Frankrig.

Vi mødte paa Pletten og sloges yderst fortræffeligt. Davout sagde til en dansk Officer, at han lige saa gerne vilde rykke ud med de danske Soldater som med gamle franske! Det var pænt sagt. Davout havde ogsaa Grund til at savne sine gamle Vaabenfæller, naar han betragtede sine nye — de franske af dem altsaa; thi de var unge og spinkle, daarligt indøvede, omend særdeles modige.

Den $17/8$ 1813 udløb en Vaabenstilstand, som Kejseren havde sluttet med Koalitionen. Davout aabnede straks Fjendtlighederne og begyndte en Fremrykning, hvis Maal var Schwerin, i den Hensigt om muligt at komme i Forbindelse med Marchal Oudinot, Hertug af Reggio, som var paa March mod Berlin. — Davout, og med ham de danske og franske Krigskarle, naar Schwerin den $23/8$.

En Hærafdeling under den franske Ryttergeneral, Baron Charles Lallemand, sendes Nord paa til Wismar; og i Stillingen Wismar—Schwerin bliver 13. Armékorps staaende nogle Dage. Davout og Prins Frederik tager begge Kvarter i Schwerin. Imidlertid faar Davout Underretning

om, at Hertugen af Reggio er slaadet ved Gross Beeren den $23/8$. Berlin maa foreløbig opgives, og Davout bestemmer sig til at gaa tilbage til Linien Lübeck—Ratzeburg—Lauenburg, som han naar den $5/9$. — De danske Tropper holdt i Hovedtrækkene Stykket fra Lübeck til Ratzeburg besat, de franske Resten af Stillingen. — Nu kommer der en Pause her. Men paa andre Punkter af den europæiske Krigsskueplads var der alt andet end Pause. Koalitionens trænger Kejseren paa det ubarmhertigste; og det lykkes den i Dagene 16.—19. Oktober at tilføje ham det forfærdelige Nederlag ved Leipzig. Kejseren maa trække sig tilbage til Rhinen.

Da 13. Armékorps bliver underrettet om disse sørgelige Begivenheder, — som ganske vist fik Tyskland til at genlyde af Sejrens øredøvende Jubel — bestemmer Davout sig til at gaa tilbage til Hamburg, som han havde omdannet til en meget stærk Fæstning og stoppet med Proviant. Derved maatte desværre det danske Hjælpekorps overlades til sin Skæbne, sin bitre Skæbne, idet det umuligt kunde holde Stand mod den ubønhørligt fremrykkende Karl Johan.

Davout var saa pæn ikke straks at bene ind i Hamburg; han nøjedes med den $13/11$ at trække sit Centrum noget tilbage, Fronten „rettedes ud“, Ratzeburg blev opgivet. I denne nye Stilling bliver 13. Armékorps nu staaende indtil Maanedens Slutning. Omkring den begynder Karl Johans „militære Mosaik“ energisk at opmarchere; men før det kommer til noget egentlig Sammenstød, giver Davout Ordre til Retraite $1/12$ 1813. — Nu gaar det altsaa tilbage mod Hamburg, hvor fyldte Gryder ventede de tapre, franske Krigere — uden Mad og Drikke, dur Helten ikke.

Allerede den $2/12$ besætter Fjenden Landevejen Hamburg—Lübeck, og dermed er Forbindelsen mellem os og de Franske ganske og for stedse afbrudt.

Ak, der ventede Prins Frederik af Hessen og *hans* Krigere andet end fyldte Gryder. — Fjenden pressede paa. Vi maatte gaa tilbage. Den $5/12$ opgives Lübeck, og den $6/12$ staar Korpset mellem Segeberg og Bornhøved. — Det er nu Prinsens Hensigt over Kiel at trække sig tilbage til Fæstningen Rendsborg.

Den før nævnte franske Ryttergeneral, Baron Lallemand, var den $13/11$ blevet tildelt det danske Hærkorps og stod saaledes direkte under Prins Frederiks Kommando. Han kommanderer Arrièregarden, og er den $7/12$ paa Vej fra Segeberg til Bornhøved, hvor Prinsen venter ham.

Han bliver imidlertid forfulgt af den svenske Ryttergeneral Skølgebrand, som med 1300 Sabler skulde „irritere“ den danske Arrieregarde. Skølgebrand havde ingen Kosaker med. Lallemand naar lykkelig og vel Bornhøved, men netop som han rykker ind i Byen, attakerer Skølgebrand; og derved opstaar Træfningen ved Bornhøved, hvor vi beholdt Valpladsen, men iøvrigt ikke stod os særlig godt. — Saa rykker vi til Kiel, i hvis Omegn Korpset befinder sig den $8\frac{1}{12}$. Den $9\frac{1}{12}$ marcherer vi mod Rendsburg, ikke ad Vejen Kiel—Rendsburg, som Fjenden allerede havde besat, men ad Ekerneförde-Vejen. Natten mellem den 9. og 10. December befinder Prins Frederik sig mellem Kiel og Ekerneförde, i den lille By Gettorf. Den $10\frac{1}{12}$ endelig rettes Kursen direkte mod Rendsburg, — men — paa Vejen møder vi Fjenden, og nu kommer „Affæren ved Sehested“, hvor en kendt og tapper Kriger fik sin gode Kommandostemme fuldstændig spoleret. — Vi stod os ganske fortræffeligt ved Sehested; og vi kunde nu uforstyrret rykke ind i Rendsburg.

Dér forlader vi saa Auxiliærkorpset; thi det viser sig ikke mere paa Krigsskuepladsen. Nu er det Diplomaternes Tur; nu skal de i Lag med Karl Johan. Desværre kunde han „over dem“, og vi kom af med Norge.

Efter denne Indgang — som maaske var for lang — skal vi se lidt paa, om der er nogen Forbindelse mellem *de* faktiske Forhold, som den beretter om, og Jens Jensens Soldaterhistorie. Vi maa have Lov til at gaa ud fra, at Jens hører til de jydskke Dragoner. Var der saa i det hele taget jydskke Dragoner ved Auxiliærkorpset? Det var der! Og de var fortræffelige! Stærke og uforfærdede! — Vi vil nu følge dem paa deres Ridt hele Felttoget igennem, idet vi søger at sammenholde, hvad autoriserede Kilder fortæller om dem, med Jens Jensens Beretning om *hans* mærkværdige Oplevelser og Bedrifter.

Det jydskke Dragonregiment, som bestod af 4 Eskadroner, kommanderes af Oberst Niels Engelsted, en fremragende Rytteranfører. Vi finder det før Felttogets Begyndelse omkring Lübeck, saa Jens kan godt have Ret i, at de, da han „kam“, marcherede ind i Mecklenburg, som grænser til lybske Omraade. Her træffer han saa Fransk-mændene; det kan ogsaa passe, da der laa en fransk Garnison i Lübeck. Han og Ras Rask har et ikke helt fredeligt Møde med dem. Heller ikke her har Jens behøvet at tage sin Soldaterfantasi til Hjælp for at pynte paa Begivenhederne, idet Forholdet mellem Danske og

Franske i og omkring Lübeck var alt andet end fredeligt, — vel at at mærke, før man rykkede mod Schwerin. Der forefaldt mange Optøjer. Jens og hans tapre Kollager var ikke uden Skyld i disse, idet de yndede at haane de spinkle Fransk mænd for deres Lidenhed, der jo ogsaa dannede en svær Modsætning til de jyske Krigeres store Kroppe. Den $\frac{6}{7}$ gik det rent galt; under en Fouragering drillede Jyderne Fransk mændene i den Grad, at disse for hjem efter Sablerne, hvis Sprog de vel mente, at Jyderne lettere kunde opfatte end fransk Tunge. Jyderne var imidlertid saa praktiske at stikke af, før Sablerne fik Ordet; men om Aftenen kom det alligevel til større Optøjer i selve Lübeck. Borgerne i Lübeck tog livlig Del i dem paa Danskernes Side. Disse holdt sig heller ikke tilbage. — Den franske Kommandant i Lübeck meldte Sagen til Davout, som blev aldeles rasende. — En Undersøgelse blev sat i Gang, og den resulterede for Lübeckernes Vedkommende i, at en arm Slagter blev stillet for en Krigsret og skudt; han havde ivrigt opfordret Danskerne til ikke at spare paa Argumenterne.

Dragonerne blev fjernede fra Lübeck; dermed slap *de*. Om Natten var nemlig 8 af dem meget belejligt desserterede; de fik saa Skylden for det hele. — En af dem — velsagtens den mest „studerte“ havde paa egne og Kammeraters Vegne efterladt følgende Brev, som her gengives ord- og bogstavret:

„Da jeg og mine andre kammerader haver nu lagt i Danmark saae længe og haver faaet ikkum ringe Penge og har dog været fornøj dermed men har nu været Saa uløkelige og er kommen imellem di Franske og skal leve af deres Tractement og troken os øllet fra som i den Tid er det vi skal leve af — Arresterer vores Offecerer, Undere Offecerer, truer os Paa Livet saa er det Best at Rejse — at stri for vort eget Land er ej aa negte men for Fransosen ikke. *Adiø.*

Brevet viser, at Forholdet mellem Danske og Franske ikke har været helt godt; — det er for Resten sært, at Skriveren skriver Øl med lille.

Saa begynder Felttoget, Fremrykningen mod Schwerin —; den $\frac{17}{8}$ drager man af Sted; den $\frac{23}{8}$ er man i Schwerin. — Under hele Fremrykningen forbliver Oberst Niels Engelsted og hans Jyder i Lübecks Omegn.

Jens fortæller imidlertid, at han indtager en Stad, der hed „Rasseborre“. — Her tænker han vel paa Ratzeburg

— en By tæt ved den mecklenburgske Grænse. — Der stod nu ikke noget Slag under Fremrykningen; Jens var desuden optaget af at smaaslaas med fjendtlige Rytterpatrouiller i Lübecks Nærhed. — Han skildrer, trods dette malende Slagets Forfærdeligheder, en fransk Soldat kommer løbende med et lille Barn paa Bajonetten! Kan det have passeret? Det er ikke urimeligt! En dansk Officer fortæller i et Brev (²⁸/₈ 13), at han har set noget lignende i den lille By Kamin under Fremrykningen. — Vi bliver dog nødt til at lade Jenses Slag ved „Rasseborre“ med al dets Rædsel og Gru staa for hans egen Regning; det bør næppe bestrides, at Jens her ikke er bedre end andre, der fortæller Soldaterhistorier.

Jens lader — for at give sin Fremstilling et Paalidelighedens uomkommelige Præg — en højst krigserfaren Vagtmester ved 4. Eskadron bedyre, at Slaget ved „Rasseborre“ var det „grommeste Slaw, te han had vot i“. — Den Mand *maa* tro's; thi han var med ved Stralsund, hvor de slog „Grøw Skeel“ ihjel. — Han forstaar at vurdere et Slags Grumhed; thi han har „undlywet manne Minnesker i Kri“.

Er Vagtmesterens Optræden ved Stralsund da af samme Beskaffenhed som Jenses ved „Rasseborre“? — Nej. Maa-ske ikke. Der forefaldt i Stralsund 1809 en Krigsbegivenhed, i hvilken danske Soldater faktisk deltog. Napoleon rykkede 1809 mod Østerrig; og en prøjsisk Rytttermajor, Schill, vilde benytte sig af Lejligheden og rejse Tyskland mod den forhadte Undertrykker. Schill forlod med sine Ryttere Berlin og red ind i Mecklenburg. Da han muligvis vilde sætte sig fast i Holsten, sendte vi et Korps mod ham; dette forenede sig med et hollandsk Hærkorps. Schill trak sig tilbage, men blev indhentet i Stralsund, hvor han blev hugget ned. — Den ihjelslagne var altsaa ikke Greve, men Major, og hed ikke Skeel, men Schill. Ellers passer Historien godt nok. Vagtmesterens Pallask *kan* godt have været af Skeden i Stralsund. — Om det for Bæsterne saa forfærdelige Slag ved Lübeck har det derimod ikke været muligt for undertegnede at finde nogen Efterretninger.

Under Fremrykningen mod Schwerin stod det jydsk Dragonregiment som sagt omkring Lübeck. Den ²⁹/₈ bliver det afløst af Fynboerne, og det rider saa til Schwerin. Paa Vejen kommer det igennem Ratzeburg, men uden Kamp. Det træffer under Riddet første Gang Kosakkerne med deres „Pigkjæpper“. Det synes Jens ikke at have lagt Mærke til — men maaske har han „siddet og sovet“, som saa mangen anden brav Jens. Den ³¹/₈ er

Dragonregimentet i Schwerin, som 13. Armékorps allerede forlader $\frac{2}{9}$. Under Tilbagetoget til Ratzeburgstillingen tildeles Dragonregimentets 4. Eskadron den franske General Vichery; noget senere, under Opholdet i Ratzeburgstillingen, bliver hele Dragonregimentet fjernet fra Auxiliærkorpsset og underlagt General Vichery — en smuk Kompliment til Regimentet; det er afgjort, at Davout ikke har „laant“ de ringeste Soldater af Prins Frederik.

Nu følger de jyske Dragoner helt med Franskmandene, og vi træffer dem $\frac{2}{12}$ i Hamburgs Nærhed, helt skilt fra deres Landsmænd. Den $\frac{6}{12}$ deltager de med deres Oberst i Spidsen og sammen med det 28. franske Jægerregiment til Hest i en Rekognoscering mod Nord ad Landevejen Hamburg—Lübeck. General Vichery ledede Rekognosceringen, som udviklede sig til Rytterfægtningen ved Rahlsted. I denne lille By, som ligger lidt udenfor Hamburg, stødte Jyderne og Jægerne paa en Afdeling Kosakker, som de red over Ende. Dette var saare godt. Men desværre paakom der nu vore Krigere — Dragonerne og Jægerne — et Anfald af fast, ubetvingeligt Heltemod. De æggede hinanden med høje og meget krigerske Hyl og store Sabelsving, og lod derpaa Bæsterne flintre ud ad Lübeckvejen i en aldeles u-jydsk Galop. De arme Kosakker gjorde, hvad de kunde for at slippe bort; og de danske og franske Officerer gjorde deres for at standse det vilde Ridt, men de kunde slet ikke „faa Hold“ paa Folkene. Først 2 Mil fra Hamburg blev de standsede. Store Kosakhobe spærrede Vejen, og der paafulgte nu et Tilbagetog, som — trods alt Heltemod — kostede for mange af vore Livet eller Friheden.

Dermed var det forbi med det dansk-franske Samarbejde. Den $\frac{8}{12}$ forlod de gæve Jyder Hamburg. — Jens fortæller, at Davout ved Afskeden græd „som et Baan“! Det turde dog være højst tvivlsomt, Prinsen af Eckmühl havde ikke let til Taarer. — Men „Faaval“ blev der sagt, og væk red de jyske Dragoner. I saa meget har Jens Ret; men saa er hans Ret ogsaa til Ende. Hans Beskrivelse af Ridtet fra Hamburg til Rendsburg er ganske hen i Vejret. — Først rider han til Bornhoved, hvor han og Lallemand kommer i Kast med Kosakkerne. Lallemand var med ved Bornhoved, men Jens og Kosakkerne var optaget ganske andre Steder. — Fra Hamburg red de jyske Dragoner nemlig mod Vest og naaede over Pinneberg og Itzehoe, Rendsburg, hvor de ankom den $\frac{9}{12}$ i en meget udmattet Tilstand; ja, saa medtagne var de, at Oberst Engelsted Dagen efter, den $\frac{10}{12}$, da Kanontordenen for-

talte om Slaget ved Sehested, erklærede, at han af hele Regimentet ikke kunde stille mere end 80 brugbare Kavallerister. Jens har maaske nok været blandt dem. Men han har ikke været blandt de tapre Soldater, der vandt Slaget ved Sehested. — — Mens Kuglen peb og Sværdet sang ved Sehested — har Jens ligget i Rendsburg og — sovet.

Der lader vi ham nu blive liggende, men skulde vi svare ham paa hans Indledningsord, da maa det blive i hans eget Tungemaal, idet vi siger: „*de* va hejsen en stue Løwn“.

8. April 1930.

Axel Munch.

Møllen.

ELEVERNE

Skolen begyndte Skoleaaret 1929—30 med 162 Elever fordelt i 9 Klasser. $\frac{1}{6}$ 1930 var Elevtallet 170.

Elevernes Navne (i Parantes er anført Faderens Stilling og Bopæl).

9. Klasse.

1. Søren Wester Petersen (Proprietær, Sivestedsodde).
2. Tage Weiner Petersen (Tandlæge, København).
3. Ejgil Silleborg (Købmand, Ryomgaard).
4. Holger Frandsen (Ørum).
5. Henning Jensen (Postbud, Løgten).
6. Kaj Engel Jensen (Sognepræst, Thorsager).
7. Villy Jensen (Manufakturhandler, Pindstrup).
8. Hans Aage Jensen (Portør, Allingaabro).
9. Kresten Skjødt (Gaardejer, Auning).
10. Tage Andersen (Postbud, Kolind).
11. Peter Sabro Sørensen (Næstformand, Pindstrup).
12. Karl Anker Steffensen (Købmand, Stenvad).
13. Marie Hansen (Arbejdsmand, Ryomgaard).
14. Else Jensen (Handlende, Hornslet).
15. Ruth Fynboe (Købmand, Allingaabro).
16. Grethe Melchiors (Dyrlæge, Allingaabro).
17. Helene Ravn (Sognepræst, Øster Løgum).
18. Bente Lüneborg (Læge, Mørke).
19. Anna Rasmussen (Portør, Mørke).
20. Marie Jensen (Baneformand, Hemmed).

8. Klasse.

1. Henning Holstein-Holsteinborg (Greve, København).
2. Ella Christensen (Lærer, Kolind).
3. Grethe Dammann (Marie Magdalene).
4. Else Lave (Gaardejer, Dagstrup).
5. Jørgen Høeg (Overlæge, Ørsted).
6. Carsten Johansen (Gaardejer, Gjesing).
7. Ivar Moe Andersen (Købmand, Mørke).
8. Børge Skriver (afd. Teglværksbest., Ominestrup).
9. Jens Peter Hansen (Lærer, Balle).
10. Holger Udengaard (Smedemester, Hornslet).
11. Jens Julius Rasmussen (Postekspedient, Ørum).
12. Knud Agger (Brugsforeningsbest., Ørum).
13. Olaf Beuschau (Handlende, Ryomgaard).
14. Simon Hvalsøe (Apoteker, Nimtofte).

15. Peter Sørensen (Urmager, Nimtofte).
16. Peter Rasmussen (Portør, Mørke).
17. Lydia Jensen (Skrædermester, Kolind).
18. Orla Schmidt (Købmand, Hornslet).
19. Christian Juul Andersen (Rejsebud, Pindstrup).
20. Herluf Christensen (Smedemester, Auning).
21. Svend Vestergaard (Sognepræst, Ørsted).
22. Ingeborg Andersen (Dyrlæge, Hornslet).
23. Grethe Nissen (Forpagter, Sofie Amaliegaard).

7. Klasse.

1. Børge Dybe (Lærer, Hedeskov).
2. Elisabeth Nielsen (Stationsmester, Tornled).
3. Andrea Margrethe Boysen (Købmand, Ryomgaard).
4. Jens Sørensen (Gaardejer, Termestrup).
5. Gerhard Bach (Slagter, Ryomgaard).
6. Ruth Warming (Vognmand, Nimtofte).
7. Niels Andersen (Viktualiehandler, Auning).
8. Børge Thuesen (Gaardejer, Auning).
9. Ellen Margrethe la Cour (Direktør, Pindstrup).
10. Signe Petersen (Inspektør, Ryomgaard).
11. Klara Andersen (Landmand, Gjesing).
12. Ejgil Hastrup (Proprietær, Vorregaard, Løgten).
13. Poul Erikstrup (Mejeribest., Ørum).
14. Elias Fynboe (Købmand, Allingaabro).
15. Herluf Solgaard Sørensen (Proprietær, Mørke).
16. Otto Rasmussen (Vejmand, Nimtofte).
17. Orla Andersen (Snedkermester, Hornslet).
18. Eva Schiødt Nielsen (Lærer, Skæring).
19. Dorthea Petersen (Lærer, Ulstrup).
20. Karoline Petersen (Lærer, Ulstrup).
21. Anne Lise Jensen (Værkmester, Gjerrild).
22. Edith Andersen (Inspektør, Hornslet).
23. Else Agger (Brugsforeningsbest., Ørum).
24. Robert Jørgensen (Lærer, Skørring).
25. Asta Jørgensen (Lærer, Skørring).

6. Klasse.

1. Villy Hjuler (Skrædermester, Løgten).
2. Eskild Engel Jensen (Sognepræst, Thorsager).
3. Christian Petersen (Arbejdsmand, Ryomgaard).
4. Arne Fausø (Lærer, Stenbjergholt).
5. Conrad Solgaard Sørensen (Proprietær, Mørke).
6. Anders Bager Jensen (Købmand, Mørke).
7. Ebba Gerstrøm (afd. Købmand, Auning).

8. Grethe Bardram (afd. Stationsforstander, Kolind).
9. Ida Knudsen (Brugsforeningsbest., Mesballe).
10. Inger Andersen (Postbud, Kolind).
11. Betty Henriksen (Baneformand, Hjortshøj).
12. Anna Andersen (Gaardejer, Smouen).
13. Ella Jensen (Mekaniker, Stenvad).
14. Edith Harder (Gaardejer, Auning).
15. Inger Margrethe Holm (Sognepræst, Ørum).
16. Elly Ragner (Smedemester, Ørum).
17. Anne Johanne Foged (Proprietær, Ny Ryomgaard).
18. Inge Engel Jensen (Sognepræst, Thorsager).
19. Hagen Hagensen (Manufakturhandler, Ørsted).
20. Frode Vorbjerg Nielsen (Gaardejer, Thorsager).
21. Gudrun Nielsen (Købmand, Kolind).
22. Inge Basse Christensen (Vejmand, Mesballe).
23. Christian Wester Petersen (Proprietær, Sivestedsoedde).
24. Axel Poulsen (afd. Gaardejer, Pindstrup).
25. Børge Nissen (Forpagter, Estrupgaarden).
26. Axel Petersen (Købmand, Kradsbjerg).
27. Vita Laursen (Tømrer, Ryomgaard).

5. Klasse.

1. Yrsa Hald (Vognmand, Ryomgaard).
2. Poula Hansen (Arbejdsmand, Ryomgaard).
3. Ella Harriet Madsen (Kæmner, Mørke).
4. Aase Moe Andersen (Købmand, Mørke).
5. Ella Sørensen (Slagtermester, Mørke).
6. Musse Schmidt (Barber, Ryomgaard).
7. Ethel Silleborg (Købmand, Ryomgaard).
8. Aase Frikke (Stationsforstander, Auning).
9. Karen Sørensen (Handelsmand, Ryomgaard).
10. Ove Larsen (Hotelejer, Ryomgaard).
11. Holger Nielsen (Inspektør, Rosenholm).
12. Thomas Petersen (Inspektør, Ryomgaard).
13. Villy Hald (Vognmand, Ryomgaard).
14. Asbjørn Sørensen (Postbud, Ryomgaard).
15. Gunnar Mikkelsen (Landpost, Auning).
16. Leo Jensen (afd. Gaardejer, Uggelhuse).
17. Rigmor Andersen (Gaardejer, Smouen).
18. Charley Hougaard (Slagter, Nimtofte).
19. Hans Henrik Skovbjerg (Brugsforeningsbest., Nimtofte).
20. Jens Marius Jensen (Mejeribestyrelse, Nimtofte).
21. Kirsten Gyldenløv (Skjødstrup).
22. Ejnar Olsen (Cyklehandler, Termestrup).
23. Gerda Graver (Gaardejer, Marienhoff).

4. Klasse.

1. Else Kolind (Dyrlæge, Mørke).
2. Johanne Cathrine la Cour (Direktør, Pindstrup).
3. Gerda Jensen (Postbud, Ryomgaard).
4. Else Jacobsen (Murermester, Ryomgaard).
5. Helga Laursen (Tømrer, Ryomgaard).
6. Emmy Silleborg (Købmand, Ryomgaard).
7. Ellen Hansen (Assistent, D. S. B., Ryomgaard).
8. Karen Margrethe Brøgger (afd. Købmand, Hornslet)
9. Viggo Sørensen (Slagter, Mørke).
10. Niels Peter Bager Jensen (Købmand, Mørke).
11. Hans Ole Vinderslev (afd. Brugsforeningsbest., Kolind).
12. Tage Nielsen (Portør, Ryomgaard).
13. Else Skaarup (Brugsforeningsbest., Thorsager).
14. Otto Kristoffersen (Næstformand, Ryomgaard).
15. Niels Gudmund Poulsen (Lærer, Mørke).
16. Knud Rosenørn Flarup (Forretningsbest., Kolind).
17. Verner Petersen (Inspektør, Ryomgaard).
18. Svend Erik Jacobsen (Murermester, Kolind).
19. Villy Petersen (Montør, Mørke).
20. Ove Nissen (Forpagter, Estrupgaarden).
21. Ingeborg Jensen (Rejsebud, Ryomgaard).
22. Iver Jensen (Mekaniker, Stenvad).
23. Ejnar Jensen (Gaardejer, Hedeskov).

3. Klasse.

1. Sonja Hald (Mekaniker, Ryomgaard).
2. Doris Andersen (Tømrermester, Ryomgaard).
3. Aase Basse Jørgensen (Teglværksbest., Ommestrup).
4. Else Sørensen (Handelsmand, Ryomgaard).
5. Ernst Sørensen (Postbud, Ryomgaard).
6. Kaj Selmer Jensen (Skrædermester, Kolind).
7. Erik Reffstrup (Skrædermester, Ryomgaard).
8. Svend Just (Forvalter, Gl. Ryomgaard).
9. Else Graver (Gaardejer, Marienhoff).

2. Klasse.

1. Erik Klemmensen (Købmand, Pindstrup).
2. Børge Nielsen (Portør, Ryomgaard).
3. Egon Laursen (Tømrer, Ryomgaard).
4. Elisa Silleborg (Købmand, Ryomgaard).
5. Frits Mikkelsen (Portør, Ryomgaard).
6. Holger Larsen (Portør, Ryomgaard).
7. Gerda Nielsen (Købmand, Kolind).
8. Elga Nielsen (Telegrafarbejder, Ryomgaard).

9. Birthe Wester Petersen (Proprietær, Sivestedsodde).
10. Palle Grud (Smedemester, Uggelbølle).
11. Per Rasmussen (Forpagter, Uggelbølle).
12. Ib Udengaard (Gaardejer, Uggelbølle).

1. Klasse.

1. Ebba Bach (Slagter, Ryomgaard).
2. Inga Larsen (Portør, Ryomgaard).
3. Erik Petersen (Dyrlæge, Ryomgaard).
4. Knud Jacobsen (Murermester, Ryomgaard).
5. Vagn Aage Hald (Mekaniker, Ryomgaard).
6. Irma Stoltze (Gartner, Ryomgaard).
7. Dorthea Wester Sørensen (Proprietær, Benzonzhøj).
8. Tove Jørgensen (Overportør, Kolind).

ALM. FORBEREDELSESEKSAMEN 1930

Der indstilledes 20 Elever.

BESKIKKEDE CENSORER

Dansk: Hr. Undervisningsinspektør *O. Bjørnebo*, Kbhvn.

Engelsk: Lærerinde Frk. *Dalgaard*, Brønderslev.

Mathematik: Hr. Skoleinspektør *Hald*, Frederikshavn.

Fysik: Hr. Lærer *N. P. Nissen*, Hellerup.

INDBUDTE CENSORER

Tysk: Lærerinde Frk. *M. Møller*, Trustrup.

Geografi: Hr. Lærer *Aagaard*, Allingaabro.

Historie: Hr. Skolebestyrer *Götzche*, Trustrup.

Naturhistorie: Hr. Kommunelærer *R. Jensen*, Ebeltoft.

LÆRERPERSONALET

Hr. Skolebestyrer *Axel Munch*, alm. Forberedelseseksamen og Lærereksamen.

- *Marius Dynesen*, Realeksamen og Lærereksamen.

- *I. S. Magnusson*, cand. phil.

- Inspektør *Erik Munch*, alm. Forberedelseseksamen og Lærereksamen.

Fru *Dagmar Munch*, Realeksamen og Lærereksamen.

Hr. *Leif Birkelund*, alm. Forberedelseseksamen og Lærereksamen.

- Overlærer *M. C. Jensen*, Lærereksamen, Eksamen fra den danske Præsteskoie, U. S. A., Translatør i Engelsk.

FORDELING AF LEKTIONERNE FOR SKOLEAARET 1930.

	1. og 2. U.	3. U.	4. U.	5. U.	1. R.	2. R.	3. R.	4. R.
Religion.....	2	2	2	2	2	1	—	—
Dansk.....	6	6	6	6	5	5	5	5
Engelsk.....	—	—	—	4	4	4	5	5
Tysk.....	—	—	—	—	4	4	5	5
Historie.....	2	2	2	3	3	3	3	3
Geografi.....	—	2	2	2	2	2	3	3
Naturhistorie.....	—	1	1	2	2	2	3	3
Fysik.....	—	—	—	—	2	2	3	3
Regning og Matematik.	6	6	6	6	6	8	9	9
Skrivning.....	6	4	4	2	2	1	—	—
Tegning.....	1	2	2	2	2	2	—	—
Gymnastik.....	2	2	4	4	4	4	4	4
Sang.....	2	1	2	2	2	2	—	—
Haandgerning.....	2	2	2	2	2	2	—	—
Antal Lektioner ...	29	30	33	37	42	42	40	40

RYOMGAARD REALSKOLE

Skolen oprettedes den 7. Januar 1913. Den underviser Børn mellem 7. og 16. Aar og fører sine Elever frem til Alm. Forberedelseseksamen (Pæliminæreksamen).

Forsømmelser.

I Almindelighed er Sygdom den eneste gyldige Grund til Forsømmelse; dog kan Skolen i enkelte Tilfælde fritage Barnet, men Skolen fordrer *bestemt*, at Hjemmet forinden omhyggelig har konfereret med Skolen. Skolen bogfører alle Forsømmelser, og viser de sig for Barnets Vedkommende at være for talrige, *kan Skolen ikke længere paatage sig at undervise Barnet.*

Ferier.

Skoleaaret begynder med Sommerferiens Slutning, normalt den 15. August. De faste Ferier er: Juleferien, Paa-skeferien, Pinseferien, Sommerferien og Efteraarsferien;

deres Længde er fastsat i Loven. Alle Helligdage er Fridage, desuden Kongens Fødselsdag, Valdemarsdagen, Grundlovsdagen, Fastelavns-Mandag, Lørdag efter Store-Bededag; endvidere giver Skolen i de Maaneder, hvor der ikke falder Ferier eller Fridage, een Dags Maanedsløv.

Indmeldelser.

Indmeldelser modtages helst ved Skoleaarets Begyndelse, men iøvrigt kan Børn uden større Vanskelighed indmeldes i de fire laveste Klasser til enhver Tid af Aaret. I 5. Underklasse kan Indmeldelser ogsaa ske i Skoleaaret, men Eleven maa da have en Del Ekstratimer i Engelsk. I 1. Realklasse modtages kun Elever, naar ganske særlige Omstændigheder taler for deres Optagelse, og i de øvrige Klasser modtages kun Elever, der overflyttes fra en tilsvarende Klasse i en anden Realskole: Følgende Attester maa medbringes ved Indmeldelsen: *Fødselsattest og Koppeattest.*

Ved Indmeldelsen spiller Børnenes Alder en stor Rolle; der gælder her den (af Ministeriet fastsatte) Regel, at Børnene i første Underklasse skal fylde 8 Aar, i femte Underklasse altsaa 12 Aar og i 4. Realklasse (9. Kl.) 16 Aar. Ministeriet har meget bestemt betydet Skolerne, at der ikke kan dispenseres herfra, med mindre der foreligger ganske særlige Forhold.

Skolepligt.

Efter Loven er Børnene skolepligtige til henholdsvis 1. Maj og 1. November efter det fyldte 14. Aar. Dispensation herfra kan kun gives af Skolemyndighederne (Skolekommission og Skoledirektion).

8. Klasse.

Hvis en Elev opflyttes i 8. Klasse, stiller Skolen det Krav til Hjemmet, at Eleven gaar hele Klasse igennem. — Ønsker man Undervisningen afbrudt f. Eks. til November, henvises Eleven til 7. Klasse. — Undervisningen i 8. Klasse slutter med „8. Klasses Eksamen“. Har Eleven bestaaet den, kan han opflyttes i 9. Klasse, idet Lærerraadet dog bestemmer Opflytningen.

Konfirmationsforberedelsen.

Konfirmationsforberedelsen kræver sin Tid, og det kan ikke undgaas, at Skolegangen i nogen Maade lider herunder.

Skolen gør, hvad den kan for at raade Bod herpaa, og maa derfor henstille, at Eleverne paabegynder deres Konfirmationsforberedelse om Foraaret, medens de gaar i syvende Klasse, og afslutter den om Efteraaret, medens de gaar i ottende Klasse.

Skolepenge.

Der betales i de fem øverste Klasser 20 Kr. om Maanednen og i de andre 12 Kr. om Maanednen pr. Elev.

Der betales for 12 Maaneder, og Skolepengene for Juni og Juli Maaneder opkræves *den 1. Juni*.

I Indskrivningspenge betales 5 Kr.

I Brændselspenge betales 15 Kr. (1. September 5 Kr., 1. Oktober 5 Kr., 1. November 5 Kr.) Endvidere betaler hver Elev 2 Kr. til Bibliotheket (15. August), og Eleverne i 4. Realklasse (9. Kl.) betaler 35 Kr. i Eksamenspenge 1. Februar.

Skolepengene betales maanedsviis forud inden den 5.

Udmeldelser til 1. Juni og 1. Juli modtages ikke.

Bibliotheket.

Efter den i Løbet af Aaret foretagne Omordning indeholder Bibliotheket nu 845 Bind Skønlitteratur.

Ialt er der tilkommet 55 nye Bind Skønlitteratur.

Ca. 20 Bind er blevet fornyede og ca. 40 Bind indbundne.

Nogle værdiløse Bøger er fjernede fra Bogsamlingen.

Der er udlaant 1340 Bind.

Samlingerne.

Til den naturhistoriske Samling har Skolen atter i Aar modtaget forskellige Gaver, af hvilke bl. a. fremhæves:

1 Krokodille skænket af Overlæge Høegh, Ørsted.

1 Fuglerede „ „ Lærer Eeg, Termestrup.

1 Kongemund „ „ Elly Ragner, Ørum.

Skolen takker alle, der har bidraget til Samlingernes Forøgelse.

Paa Udflugt.

I gamle Dage foranstaltede Skolen aarligt en fælles Udflugt for alle Eleverne. Det viste sig imidlertid, at det var for vanskeligt at faa disse til at melde sig — der maatte endog til Tider baade trues og skændes. Saa opgav Skolen sin Udflugt. I Stedet har Skolen lagt sig efter Klasseudflugter.

7. Klasse kan saaledes hvert Aar komme til Fæmmøller, 8. Klasse til Spentrup og 9. Klasse til Mols. De to første Ture foretages pr. Cykle, sidste pr. Bil.

Embedsmænd.

Hvert Aar, naar ældste Klasse sidste Dag er i Skole, udnævner Skolen nye Embedsmænd, hvis Opgave er paa forskellig Maade at tage Del i Skolens daglige Administration.

Ringeduksen ringer Timen ind og ud. Han opnaar den Ære at faa sit Billede ophængt paa Skolens øverste Gang og at faa sit Navn indgraveret i Klokken.

Sekretæren har sit Arbejde paa Kontoret.

Færdselsbetjenten leder Færdselen, naar Skolens Elever paa deres Gang til og fra Skolen passerer Marie Magdalenevejen.

Annekسدirektøren opholder sig i Frikvartererne i Annekset og søger der at foraarsage Ro og Orden.

Kortbevareren passer G. H.

Konservatoren bistaar Fysiklæreren og Naturhistorielæreren i Samlingen.

Depotforvalteren indsamler „glemte Sager“ og afstedkommer deres Uddeling i Middagsfrikvarteret.

Paa begge Gange findes endvidere en Gangvogter, som ogsaa er Dørvogter, men som beklageligvis i Reglen kaldes „Udsmider“, hvilket Navn hans Virksomhed dog paa ingen Maade maa svare til. Han skal kalde ud, naar Timen er forbi, og skal sørge for, at de Smaa staar nogenlunde roligt, naar der ringes ind og de „stiller op“. For-gæves har Skolen Gang paa Gang udlovet store Belønninger til den, der kunde finde en rammende Benævnelse for de to sidste Embedsmænd.

Alm. Forberedelseseksamens Retsvirkninger.

Naar Alm. Forberedelseseksamen er bestaaet med et vist Pointsantal og visse Karakterer i enkelte Fag, giver Eksamenen følgende Rettigheder:

1. Den, der har bestaaet Eksamen med 3 fremmede Sprog og har opnaaet mindst 80 Points og mindst *g* i „Skriftlig Dansk“, har Ret til:
 - a. at indstille sig til Adgangseksamen ved „Polytek-nisk Læreanstalt“.
 - b. at indstille sig til Medhjælpereksamen ved Farma-ceutisk Læreanstalt“.
 - c. at indstille sig til de ved „Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole“ foreskrevne Prøver for Skovbrugs-

- Landinspektør- og Dyrelægeelever; for Dyrelægeelevernes Vedkommende kræves desuden, at Tillægsprøven i Latin er bestaaet.
- d. at optages paa „Tandlægeskolen“, naar Vedkommende forinden har bestaaet Tillægsprøven i Latin.
2. Den, der har bestaaet Eksamen med 2 fremmede Sprog og opnaaet mindst 75 Points og mindst *g* i „Skriftlig Dansk“, har Ret til at indstille sig til „Den juridiske Fællesprøve“.
 3. Den, der har bestaaet Aln. Forberedelseseksamen med mindst *g* i Dansk Stil, kan indstille sig til en Optagelsesprøve til 1. Gymnasieklasse.

DEN OMVENDTE VERDEN

Den Forfatter, der nu om Stunder skriver Bøger for Skoleungdommen, forsømmer ikke at fremstille, hvorledes der bliver holdt Løjer med Læreren. — De muntre og frimodige Elever — Børn af Tiden — lader deres overstrømmende Humør gaa ud over den graahærdede Kridt-slider, og hans Vredes Flamme formaar kun at faa Jubelens Temperatur til at stige. —

Jeg ved ikke, om det er faldet nogen ind at skildre det modsatte, dette, at Læreren holder Løjer med Eleverne; men her paa Skolen har vi ikke desto mindre ret ofte set denne „omvendte Verden“ i frodig Udvikling. —

For Eksempel:

En Dag for mange Aar siden saa en af Lærerne, at en Elev i Timen var i Færd med ivrigt at opnotere et eller andet. — Maaske har Iveren forekommet ham for paafaldende; han bad i alle Tilfælde, om han maatte se „Notatet“.

Eleven rejste sig og sagde elskværdigt smilende: „Det maa De gerne.“ — Da Læreren fik Notatet i Hænde, forekom Skriften ham endog særere end sædvanlig, og han blev hurtigt klar over, at han stod overfor en Cifferdepesche.

„Jeg maa vel gerne beholde det“, sagde han. — „Ja“, svarede Eleven, „med største Fornøjelse, det er der nemlig ingen, der kan læse.“

Samme Aften var der Lærermøde, — og her blev Kryptogrammet forelagt og meget hurtigt tydet. — Der stod omtrent, omskrevet med hæderlige latinske Bogstaver: Naada. Den gamle er ordentlig gal i Skralden.

Der fandtes intet at indvende mod Skrivelserns Indhold, Sandheden var holdt strengt efterretteligt; Formen kunde maaske angribes — i alle Tilfælde noget maatte der gøres. — Man lagde da Skrivelse og Oversættelse i en Konvolut og sendte hele Redeligheden pr. Post til „Skriveren“. — Han modtog Brevet. — Ingen af os ved, hvad han i den Anledning tog sig for, men en Del af os ved, hvordan han tog sig ud, da han om Morgenen indtrent i Skolegaarden, og Lærerne hilste ham med det uskyldigste „Godmorgen“.

Ved en anden Lejlighed drejede det sig om endog planlagte Løjer. — Skolen havde den Gang aldrig haft Besøg af Gymnastikinspektøren. — Lærerne bestemte sig derfor til at lade ham indtræffe den første April. — Den første April om Eftermiddagen, da undertegnede opholdt sig i 9. Klasse, kom en af Lærerne og sagde, at der var en Herre nede paa Kontoret. — Jeg forsvandt. — Lidt efter blev Gymnastiklæreren tilkaldt, og derpaa sendtes et rædselvækkende Budskab rundt i Klasserne: Gymnastikinspektøren er her. — 8. og 9. Klasse møder straks i Salen til Omlædning. Pigerne tager deres Tøj og klæder om i 5. Klasse. — Alle de andre gaar ud i Gaarden, hvor de skal afvente Begivenhedernes videre, maaske beklagelige Udvikling. — Ingen anede Uraad. — Det tog mig endog nogen Tid at forklare Skolens Gymnastiklærerinde, som man ikke havde indviet i Lærernes skumle Planer, at der faktisk ingen Gymnastikinspektør forefandtes paa Skolen — saa stor er Rædselens Suggestion. — 8. og 9. Klassen Omlædning foregik ilfærdigt og i dyster Tavshed; de traadte an i Salen. — „Inspektøren“ og jeg skulde fra Balkonen betragte „Ødelæggelsens Vederstyggelighed“. Da jeg aabnede Balkondøren, kommanderedes der — efter Aftale — „Alle ret. — Se til højre“. Alle Mand saa saa modsat Balkonen, alligevel havde enkelte — saadan fortalte de senere — ganske tydeligt set den fremmede Herre trine ind ved min Side.

Saa tog de fat. —

Sikke de sled. — Sveden randt. — Led knagede. — De løb, sprang og hoppede; selv ærværdige Medlemmer fra 9. Klasse, som ellers nærede forstaaelig Forargt for Gymnastikkens barnlige Idræt, glemte deres ophøjede Alder og sammes Krav. — De pustede og stønnede. — Sveddampe steg mod Sky. — Alle Aasyn farvedes røde. —

Paa „Inspektørens“ Vegne bad jeg om at faa enkelte Øvelser gentaget. — Men endelig var de færdige. — Der kommanderedes: „Træd af“. De traadte lydigt af, saa

stramt som muligt. — Men saa sagde Gymnastiklæreren: „Aprilsnar“. — Ingen forstod det. — Ingen reagerede. — Alle stirrede stift ud i Luften. — Ordet gentoges. — Og omsider gik det op for de arme Mennesker, hvad der var sket. — I over en halv Time havde de „gjort Gymnastik“, slidt, svedt, — De tilstedeværende Læreres muntre Smil, fik Bægeret til at flyde over — og de ihærdige Gymnaster udbrød nu i en højst ureglementeret Hylen — men tilgivelig og forstaalig, naar man tænker paa de mange spildte Kræfter. — Skønt Hylene maatte kunne høres helt hen til Kolind, gjorde de dog slet intet Indtryk paa de i Gangen ventende Piger — atter Rædselens Suggestion — de myldrede paa Kommando ind i Salen og traadte an. —

Ogsaa de sled ihærdigt. — Ogsaa de havde vanskeligt ved at opfatte Ordet „Aprilsnar“. Men da de omsider forstod det, stampede en behjertet ung Dame meget energisk i Gulvet med sin Fod og lænede sig fortvivlet op til Salens østre Gavl. Imidlertid gik de smaa ude i Gaarden, ventende paa Skæbnen. — Vi forlagde Skuepladsen til Gaarden, hvor jeg stillede de Smaa op i flere meget forskellige Rækker. Derpaa foretog de nogle mere energiske end vellykkede Bevægelser med Arme og Ben. — Det forbavsede ingen af dem, at de pludselig skulde gøre Gymnastik i Skolegaarden; og det gik næppe op for dem alle, at ogsaa de var blevet narret April. — Det er højst rimeligt, at adskillige af dem den Dag i Dag tror, at de faktisk den Dag gjorde Gymnastik for Gymnastikinspektøren.

En Læser vil maaske mene, at disse Løjer, den omvendte Verdens Løjer, hører Fortiden til. — Ingenlunde. — I Aaret 1928 havde Lærerne efter adskillig Raadslagning besluttet, at der skulde „findes paa noget“. — Resultatet af Overvejelserne blev da, at 9. og 8. Klasse den Dag, da de skulde skrive Version om Eftermiddagen, først skulde sættes i Gang, dernæst i smaa Hold indkaldes i Samlingen til „Forhør“.

Men i Samlingen ventede der dem saa en Kop Kaffe m. m. En af Skolens Lærere, som selv var Elev paa Skolen, da „Gymnastikinspektøren“ var her, fandt Anledning til at komme med en Bemærkning om Sædernes Forfald. Før: Uvante Anstrengelser og Haan. — Nu: Kaffe og opmuntrende Taler.

Naa — Versionen begyndte. — Imedens stillede vi Sammensvorne paa Plads i Samlingen, dækkede Bord, lavede Kaffe o. s. v. — Derpaa skulde undertegnede blive

„gal“ og buldre paa en velkendt, men ikke yndet Maade, ude paa Gangen. — Det er ikke helt let at agere gal, men saa kom Tilfældet mig til Hjælp.

Da jeg kom ud paa Gangen, antraf jeg der en Elev fra 9. Klasse med en Flaske Vand i Haanden. — Nu maa man ikke bede Læreren om Lov til at gaa ud, naar man har skriftlige Arbejder for. — Her var en Anledning.

„Hvor har du været henne“, sagde jeg.

„Jeg har været nede efter noget Vand“.

„Ved du ikke, at du ikke maa forlade Klassen? Ned paa Kontoret med dig“.

Han *sprang* ned paa Kontoret med Flasken i Haanden.

Nu var Tonen anslaaet. Skolens to Sekretærer, 8. og 9. Klasse har hver sin, blev kaldt ud. — Deres Ansigter viste tydeligt, at Forsøget var lykkedes, — men de skiftede Udtryk, da jeg præsenterede dem for Kaffebordet. For at forhøje Illusionen, sendte jeg et Par Stykker af de andre ned paa Lærerværelset — det er almindeligt paa Skolen, at isolere de „tiltalte“, — men saa blev Resten i Hold indladt i Samlingen, hvor jeg bød dem velkommen i Stedet for at begynde paa et utiltalende Forhør. — Det var meget morsomt at se deres forvirrede Ansigter, naar de viste sig i Døren og fik Kik paa Kaffebordet.

Til sidst var alle bænkede, — undtagen Manden med Flasken. — Han stod stadig nede paa Kontoret, overladt til gavnlige Selvbetrægtninger. Nu skulde han hentes. — 9. Klasses Sekretær turde ikke paatage sig at „lade være med at le“. — Men 8. Klasses turde. Han blev sendt af Sted, men maatte først love, at han vilde referere os de Bemærkninger, som han og den fangne maatte veksle paa Vejen fra Kontoret til Samlingen. Han gik.

De fulgtes pænt ad. Fangen holdt sig stiv og tavs, indtil de gik op ad Trappen, saa kunde han ikke holde sig længere, men udbrød:

„Hvad er der i Vejen?“

„Det er vist noget med Toget“.

„Er han møj gal?“

„Ja, uha!“

De var nu naaet til Samlingens Dør. Pinlig Pause.

Lige saa godt springe i det som krybe i det. — Resolut rækker Manden med Flasken dette sit Klenodie til Sekretæren og siger:

„Hold Flasken!“

Derpaa purrer han op i Haaret, banker paa, træder ind.

Her modtog jeg ham smilende med et „Velkommen til vor Fæst“.

Ak, — ingen formaar at beskrive hans Udseende, da han hørte mine Ord, og da de andres Jubel bølgede ham i Møde; men han fattede sig, fandt sin Plads og derpaa sin Trøst, — den sidste paa Bunden af Kaffekoppen.

Axel Munch.

Paa Bakken.

1930	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Tysk	Historie	Geografi	Regning	Arithmetik	Geometri	Naturhistorie	Fysik	Orden	Points
1. Tage Andersen	mg×	mg×	mg×	ug÷	mg×	mg×	ug	ug	ug÷	ug÷	mg	ug	112 ² / ₃ Udm.
2. Holger Frandsen	mg÷	mg×	mg÷	mg	mg	mg	mg÷	mg	mg×	mg×	mg×	mg	103 ¹ / ₃
3. Ruth Fynboe	mg÷	mg	mg	mg÷	mg×	ug÷	mg÷	mg×	mg	ug	mg÷	mg	104
4. Marie Hansen	mg	ug÷	ug	ug	ug	ug	ug	ug÷	ug÷	ug	ug	ug÷	116 ¹ / ₃ Udm.
5. Else Jensen	g	mg×	mg×	mg	mg÷	mg×	mg×	mg÷	g×	mg×	mg	mg	100 ² / ₃
6. Hans Aage Jensen	g	mg	mg÷	ug÷	g	mg÷	tg×	g×	g×	mg×	g	mg×	89
7. Henning Jensen	g×	mg÷	g×	g×	mg÷	ug÷	mg÷	tg×	g÷	mg÷	mg	mg	87 ² / ₃
8. Kaj Engel Jensen	mg	mg×	mg×	ug÷	ug÷	ug	ug	ug÷	ug÷	ug	mg	mg×	112 ¹ / ₃
9. Marie Jensen	g×	mg	ug÷	mg×	mg×	mg	tg	mg÷	g×	ug÷	tg×	mg	92 ¹ / ₃
10. Villy Jensen	g	ug÷	mg÷	mg×	g×	mg	tg÷	tg	tg÷	mg×	g×	mg÷	75
11. Bente Lüneborg	g	ug÷	g×	mg÷	ug÷	mg	mg÷	tg×	g÷	ug÷	g÷	mg×	88 ² / ₃
12. Margrethe Melchior	g÷	mg	mg	mg÷	g	mg÷	mdl.	tg÷	tg	mg	g	ug÷	65
13. Søren Wester Petersen	g×	ug÷	mg	mg×	ug÷	ug÷	ug	mg×	mg×	ug÷	ug÷	mg	108 ³ / ₃
14. Tage Petersen	g×	ug÷	mg	ug÷	mg×	ug	g×	mg	mg÷	mg	mg	mg÷	103
15. Anna Rasmussen	g×	mg	mg	mg×	ug÷	mg	mg×	ug	ug÷	mg÷	mg÷	mg	104
16. Helene Ravn	mg÷	mg	mg÷	mg	mg	ug÷	mg	mg÷	mg÷	mg×	mg÷	mg×	101 ² / ₃
17. Ejgil Silleborg	mg	mg×	ug	ug	ug÷	ug÷	mg	ug÷	mg	ug	ug÷	mg×	112 ² / ₃ Udm.
18. Kresten Skødt	mg×	mg×	ug÷	ug÷	ug÷	ug	ug	mg×	ug	ug	ug	mg	114 ¹ / ₃ Udm.
19. Karl Anker Steffensen	mg×	ug÷	ug	ug	ug	ug	ug	ug	ug	ug	ug÷	mg×	117 Udm.
20. Peter Sabro Sørensen	mg÷	mg	g	mg	ug÷	mg×	tg	tg	tg÷	mg÷	g×	mg÷	77 ¹ / ₃

